

Autor: Miroslav Bros, 31.01.2015

č. 1/2015

Vydavateľstvo Matice slovenskej koncom roka 2014 vydalo obrazovú monografiu **Igora Grossmanna: Moja dedina - My Village**. Kniha podáva reprezentatívny prierez významnou časťou tvorby slovenského fotografa Igora Grossmanna (1924 - 2013). Stodesať čiernobielych fotografií z Grossmannovej pozostalosti vo vysoko kvalitnej tlači, z ktorých väčšina dosiaľ nebola publikovaná, zachytáva autentické momenty zo života severoslovenskej dediny v 50. a 60. rokoch minulého storočia. Pred očami diváka sa rozprestiera svojské univerzum vidieckeho sveta: tradície, na ktorých spočívala existencia dediny celé stáročia, i prvé náznaky moderných čias. Očarený fotograf zachytil svojím objektívom jeho krásu a pravdivosť, odkryl dôstojnosť vo všednosti, zvečnil pominuteľnosť práve tak ako strohý pôvab vidieckej krajiny a jej skromných obydľí, radosť a smútok, i tváre ľudí zrkadliace ťažobu prežitého. Grossmannovo dielo je nielen jedinečným dokumentom vyvierajúcim z dôvernej znalosti prostredia, ale aj dôležitým príspevkom do dejín slovenskej fotografie. Presvedčivo dokladá, že tento fotograf neodmysliteľne patrí medzi veľkých majstrov slovenskej čiernobielej fotografie v druhej polovici 20. storočia.

Autormi úvodného slova sú Peter Krištúfek a Dado Nagy. Knihu zostavila a sprievodný text napísala fotografova dcéra, publicistka žijúca v Rakúsku, Anna Schirlbauer. Nechýba ani doteraz najpodrobnejšia dokumentácia o autorovi ako aj anglické resumé a preklad názvov fotografií do angličtiny.

Alan Hyža, fotograf: „Fotografie Igora Grossmana sú presne také, aké mám rád. Klasické, čiernobiele, robené jedným objektívom na stredný formát. Jednoduchým spôsobom zachytávajú pôvaby všedných chvíľ starého sveta. Sveta, ktorý je nenávratne preč.“

Prof. Václav Macek, historik a teoretik fotografie a filmu: „Grossmann patril k skupine autorov, ktorí svojou tvorbou, vymykajúcou sa oficiálnosti a propagandistickým tendenciám, prispeli k novej tvári vtedajšej slovenskej fotografie, zásadne oživilí jej charakter.“

Dr. Marián Pauer, historik, pedagóg a teoretik fotografie: „Zmysel pre estetizáciu motívu, uctievanie a pochopenie: Uchoval si osobitý rukopis vychádzajúci z dôvernej znalosti a spätosti so slovenským prostredím.“

Judita Csáderová, fotografka, predsedníčka Združenia slovenských profesionálnych fotografov SVU: „Pri jeho mene sa vybaví slovenský vidiek očami jemného, vzdelaného človeka, ktorý rieši jeho výtvarné podanie...“ **Lubomír Feldek**, básnik, prekladateľ a publicista: „Keď sa pozeráme na fotografie čičmianskych dreveníc alebo na fašiangové momentky z Ďurčinej či Fačkova, vidíme tú istú inšpiráciu, ktorá nás ované aj z ranej tvorby galandovcov.“

Peter Kubinyi

Foto I. Grossmanna: © Bohuš Matejkovič

spät